

Erasmus+

Nevelés- oktatási instrukciók gyűjteménye (magyar–romani)

Nyelvtudományi Kutatóközpont – Nyelvtechnológiai és
Alkalmazott Nyelvészeti Intézet – Többnyelvűségi és
Edukációs Nyelvészeti Kutatócsoport

2023.

Nevelés- oktatási instrukciók gyűjteménye (magyar–romani)

Szerző:

Bartha Csilla – Hámori Ágnes – Rézműves Melinda

ELKH | Eötvös Loránd
Kutatási Hálózat

 NYELVTUDOMÁNYI KUTATÓKÖZPONT

TENyeK
Töbnyelvűségi és Edukációs
Nyelvészeti Kutatócsoport

 Romániai
Magyar
Pedagógusok
Szövetsége

Nyelvtudományi Kutatóközpont – Nyelvtechnológiai és Alkalmazott Nyelvészeti Intézet –
Töbnyelvűségi és Edukációs Nyelvészeti Kutatócsoport

Budapest

2023.

Szerkesztő:

Tücsök Dorottya

Projektvezető:

Bartha Csilla

A projekt résztvevői:

Többsz nyelvű és Edukációs Nyelvészeti Kutatócsoport
Romániai Magyar Pedagógusok Szövetsége
Selye János Egyetem Variológiai Kutatócsoport

Borító:

Tima Péter

Technikai megvalósító:

Tarr Zoltán

Kiadó:

Nyelvtudományi Kutatóközpont – Nyelvtechnológiai és Alkalmazott Nyelvészeti Intézet –
Többsz nyelvű és Edukációs Nyelvészeti Kutatócsoport

A kötet a *Romani Digitális Tudástér: Innovatív romani–magyar digitális oktatási-kulturális kompetenciafejlesztés és segédanyag-csomag létrehozása regionális modellek alkalmazásával* (2020-1-HU01-KA226-SCH-094146) című projekt keretében, az Európai Unió Erasmus+ programjának pénzügyi támogatásával készült.

A projektet az Európai Bizottság támogatta. A kiadványban (közleményben) megjelentek nem szükségszerűen tükrözik az Európai Bizottság nézeteit.

Magyar	Romani cerhar /HU
A társadnak nehezére esett, hogy ezt mondtad/tetted.	Pharo pelyas leske/lake kaj adi phendyan/kerdyan.
Adjon Isten sok szerencsét! (Szerencse, egészség! Úgy legyen!)	Te del tut o Del but baxt! (Baxt, sastyipo! Kade te avell!)
Azt szeretném kérdezni, hogy ...?	Odi kamav te pushav, ke ...?
barátságos	amalikano/i
barátságtalan	na han amalikano/i
Beszéljünk erről!	Vorbinas pal adi!
Bízz meg bennem!	Patya ande mande!
Bocsánat, ne haragudj!	Jertyisar, na xojav!
Bocsánat, nem akartam!	Jertyisar, na kamlyom!
Bocsánat, nem így gondoltam!	Jertyisar, na kade gindyindyom!
Büszke vagyok rád!	Phutyardo/i hom pe tute!
Csalódtam benned!	Xoxavdyilyom ande tute!
Együttérzek!	Jekh hatyarav tuha!
Elnézést kérek! Bocsáss meg!	Jertyisar menge!
Érted? Értitek?	Hatyares? Hatyaren?
Érted? Értitek?	Hatyares? Hatyaren?
Értékes/jó vagy!	Lasho/i han!
Érzem, most sokat tanultál!	Hatyarav, akanak but sityilyan!
Ez is jó, de még gondolkozzunk tovább!	Vi adi/ado lasho hi, de inke gindyinas majdur!
Ez jó vicc (volt)!	Lashe prasa has!
Ez jó!	Ado lasho hi!
Ez már jobb!	Aba ado/adi maj lasho-j!
Ez mit jelent?	Ado so jelentil? So hi o mandaipo?
Ez nagyon kedves dolog volt!	Adi bares lashi butyi has!
Ez nem helyes!	Ado naj mishto/lasho!

Magyar	Romani cerhar /HU
Ez nem volt szép (viselkedés) tőled!	Adi/ado na has shukar tutar!
Ez nem volt tréfás!	Ado na has prasutno!
Ez tilos!	Ado naj slobodo!
Ezt miért tetted?	Ado sostar kerdyan?
Ezt nem vártam tőled!	Adi na azhutyardyom tutar!
Ezzel még kell dolgoznod/dolgoznotok!	Adalaha inke trubul te keres/keren butyi!
Figyelj a feladatra/munkára!	Samale pe butyi!
Figyelj ide!	Shun/dikh athe!
Fontos, amit gondolsz!	Vasno hi so gindyines!
Hagyd! Ne tedd/csináld!	Mukh na ker!
Házi feladat! Ez a házi feladat!	Kherutni butyi! Adi hi e kherutni butyi!
Hiszek benned!	Patyav ande tute!
Hogy érzed, nehéz volt most ez a feladat neked?	Sar hatyares phari has akanak adi butyi tuke?
Hogyan tudok segíteni neked?	Sar shaj zhutinau tuke?
Hol keresel segítséget?	Kaj rodes zhutipo?
Hol találhatsz segítséget erre a problémára?	Kaj shaj rakhes zhutipo pe adi problema?
Ilyenkor az lenne szép/jó, ha azt mondanád, hogy ...	Akanak odi avlas shukar/mishto odi te phenes, ke ...
Itt az iskolában nem csinálunk/mondunk ilyet!	Athe ande shkola na keras/phenas adala!
Jó gondolat!	Lasho gindyipo hi!
Jó lesz, próbáld újra!	Mishto avela, zumav palesh!
Jó napot kívánok!	Lasho dyes!
Jó ötlet!	Lashi ideja hi!
Jó voltál (rendes dolog/tett volt tőled)!	Lasho/lashi hanas!
Jó!	Mishto-j!; Lasho-j!
Jobb volna, ha szégyellnéd magad!	Feder avlas te lazhas tut!
Jól gondolsz! Jól gondoljátok!	Mishto gindyines! Mishto gindyinen!

Magyar	Romani cerhar /HU
Jól tetted, hogy nem hazudtál!	Mishto kerdyan kaj na xoxadyan!
Kedves vagy/voltál! (tett, mondás)	Drago han/hanas! (keripo, phenipo)
Képes vagy rá!	Zhanehe te keres!
Kérdezz bátran!	Push tromaha!
Kérlek szépen!	Shukares mangavtu!
Kérlek!	Mangav tut!
Kérlek, ne hazudj!	Mangav tut, na xoxav!
Kitől/mitől félsz?	Kastar/sostar daras?
Komplikált/nehéz kérdés/helyzet.	Komplikaltno/pharo pushipo/situacia hi.
Könnyű volt ez a feladat?	Na has phari adi butyi?
Köszönöm neked!	Nais tuke!
Köszönöm, hogy becsülettel/őszintén beszéltél velem!	Naisarav kaj patyivales vorbindyan manca!
Köszönöm, hogy elmondtad ezt (nekem/nekünk)!	Nais/naisarav kaj phendyan adi mange/amenge!
Látom, milyen sokat dolgoztál!	Dikhav, soski but butyi kerdyan!
Majd teszünk valamit, hogy ...	Maj keraha, ke ...
Már jobban állsz a munkához!	Aba majfeder ashes karing e butyi!
Meg tudod csinálni!	Zhanes te keres!
Megdicsérek!	Asharav tut!
Megértelek!	Hatyarav tut!
Melyik a jó? Melyik a rossz? (megoldás, válasz)	Savo hi o lasho? Savo hi o nasul?
Mi a véleményed a munkádról?	So gindyis pal tyiri butyi?
Mi baj van?	So hi o bajo/problema?
Mi bánt?	So bantil/azbavel tut?
Mi tetszett neked?	So fajolas tuke?
Mi volt nehéz ebben a feladatban?	So has pharo and' adi butyi?
Miért beszélsz csúnyán?	Sostar vorbines zhungales?
Miért csináltad ezt?	Sostar kerdyan adi?

Magyar	Romani cerhar /HU
Miért volt nehéz neked a feladat?	Sostar has tuke pharo/i adi butyi?
Mihez lenne kedvetek?	Karing soste avelas tumen voja?
Minden rajtad múlik!	Sakofelo pe tute ashell!
Mit akarsz kérdezni?	So kames te pushes?
Mit éreztél, amikor ezt a feladatot csináltad?	So hatyardyan kanak adi butyi kerdyan?
Mit gondolsz erről? Mi a véleményed?	So gindyines pal adi?
Mit gondolsz? Mire gondolsz?	So gindyis? Pe soste gindyis?
Mit gondolsz, szerencsés/sikerés volt a munkád?	So gindyis, baxtalyi has tyiri butyi?
Mit játszunk?	So te khelas amen?
Mit nem értesz?	So na hatyares?
Mit szeretnél/szeretnétek csinálni?	So kamehes te keres? So kamenas te kerem?
Mondd, mi okoz nehézséget neked?	Phen, so hi pharo tuke! Phen, so kerel tuke pharipo!
Most már elég legyen!	Aba akanak dosta te avel!
Most nem voltál becsületes/tisztességes!	Akanak na hanas patyivalo/i!
Nagyon jó!	Nagyon mishto-j, /lasho-j!
Ne add fel!	Na de opre!
Ne bántsd a többiekét munka közben!	Na azbav e buderen, kanak butyi kerem!
Ne beszélj csúnyán!	Na vorbin zhungales?
Ne félj, próbáld újra!	Na dara, zumav inke jekhvar!
Ne késs el az órától!	Na res zabades po chaso!
Ne kiabálj!	Na cipin! Na chingar!
Ne zavarj a másikat, amikor dolgozik!	Na azbav e kaveres kanak butyi kerem!
Nehéz volt ez a feladat?	Phari has adi butyi?
Nehezemre esett, hogy ezt mondtad/tetted.	Pharo pelyas mange, kaj adi phendyan/kerdyan.
Nem akartalak megbántani!	Na kamlyom te azbavav tut!
Nem baj!	Naj bajo!

Magyar	Romani cerhar /HU
Nem értem!	Na hatyarav!
Nem jó, amit csinálsz/teszel!	Naj mishto/lasho so keres!
Nem szabad!	Naj slobodo!
Nem szégyelled magad?	Na lazhas tut?
Nem szép viselkedés!	Naj shukar so keres!
Nem tudom.	Na zhanav.
Nézz rám! Kérlek, nézz rám!	Dikh pe mande! Mangav tut dikh pe mande!
Nézz/figyelj a táblára!	Dikh pe tabla!
Oda nézz!	Othe dikh!
Otthon vedd elő ezt a feladatot!	Khere inke le angle adi butyi!
Örülök/örülünk, hogy meggyógyultál!	Loshavav/loshas, kaj sastyilan.
Örülök, hogy itt vagy!	Loshavav, kaj athe han!
Örülünk, hogy látunk.	Loshavas, kaj dikhas tut!
Őszintén beszéljünk/beszéljünk!	Patyivales vorbinas! Vorbinas vorta!
Próbáld újra!	Zumav thaj ker palesh! / Zumav inke jekhvar!
Sajnálom!	Sinyinav!
Sajnos, nem jó!	Sinyinav, naj lasho!
Segítsetek egymásnak!	Zhutinen jekhavreske!
Sok szerencsét!	But baxt!
Szép (rajz, megoldás)!	Shukar butyi hi!
Szép munka!	Shukar butyi hi!
Szép napot kívánok!	Shukar dyes!
Szépen olvasol!	Shukares ginaves!
Szeretném, hogy segítsék?	Kames te zhutinav?
Szeretnél kérdezni valamit?	Kames te pushes variso?
Szívből gratulálok neked!	Andar sako jilo gratulalinalav tuke!
Szívesen!	Jileha!

Magyar	Romani cerhar /HU
Szuper!	Super hi!
Te mit gondolsz?	Tu so gindyis?
Tetszik (a mese, az olvasmány)?	Fajol tuke (e paramicha, o ginaipo)?
Tudok segíteni?	Zhanav te zhutinav?
Tudom, hogy jót akartál.	Zhanav ke lashipo kamlyan.
Tudom, hogy nem akartál rosszat csinálni/rossz lenni.	Zhanav ke na kamlyan nasulipo te keres.
Ügyes voltál!	Harnyiko hanas!
Valami baj van?	Variso bajo/problema hi?
Van valakinek kérdése?	Varikas hi pushipo?
Van valakinek ötlete ehhez?	Varikas hi idea karing adi?
Viselkedj illemtudóan!	Patyivisar tut!
Viszontlátásra!	Devleha!